

ПРЕОБРАЖЕННЯ У ГОСПОДІ

МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ МОНАШЕСТВА УГКЦ
«СЛУЖІННЯ І ПІСЛАННИЦТВО», 2007 р.

Патріярша Комісія у Справах Монашества УГКЦ

ПРЕОБРАЖЕННЯ У ГОСПОДІ

МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ
МОНАШЕСТВА УГКЦ
«СЛУЖІННЯ І ПІСЛАННИЦТВО»,
2007 р.

Львів • Видавництво «Свічадо» • 2008

УДК 86.377(4УКР-4ЛЬВ-2)-6л0
ББК 271.4 (477.83)-788 (063)
П 72

Публікацію цієї книжки завдячуємо щедрій допомозі організації
РЕНОВАБІС

This publication was made possible through the generous support of
RENOVABIS

Художнє оформлення Мар'яни Пелех

На обкладинці використано ікону ПРЕОБРАЖЕННЯ
Роботи Лева та Петра Скопів
(2003 р., полотно, темпера)

Видавництво спирається на
«Український правопис. Проект найновішої редакції»
Інститут української мови НАН України (1999)

П 72 Преображення у Господі: Матеріали Конференції монашества УГКЦ
«Служіння і післанництво», 2007 р. – Львів: Свічадо, 2008. – 260 с.
ISBN 978-966-395-201-7

Видання містить тексти доповідей Конференції монашества УГКЦ на тему «Служіння і післанництво», що відбулася у Львові 20 – 24 серпня 2007 р. Доповідачі ділилися досвідом монашого життя в Україні та на поселеннях, роздумували над сенсом чернечого служіння, а також не оминули увагою проблем, що виникають у цій царині спільнотного життя.

Видання призначене для богопосвячених осіб та мирян.

ББК 271.4 (477.83)-788 (063)

© Патріярша Комісія
у Справах Монашества УГКЦ, 2007

ISBN 978-966-395-201-7

*Єрм. Венедикт Алексійчук, студит
(Голова Секретаріату Конференції)*

Привітальне слово на відкриття Конференції

Слава Ісусу Христу!

Преосвященний владико, преподобні отці і браття, преподобні сестри та всі шановні гості!

Сердечно вітаємо всіх вас з нагоди відкриття Конференції монашества «Служіння і післанництво». Дякуємо Богові, що дає можливість нам, представникам усього монашества Української Греко-Католицької Церкви, у черговий раз зібратися разом. Хочу пригадати, що на самому початку існував задум щороку проводити три конференції і три сесії Собору монашества. Перша конференція монашества відбулася 2003 року, та, відповідно, перша сесія Собору – 2004 року, які були присвячені питанню ідентичности монашества. В 2005 році ми зібралися на Конференцію «Покликання і формація», отож, відповідно, цій самій темі була присвячена друга сесія Собору монашества минулого року. Сьогодні розпочинаємо нашу останню, третю Конференцію, на якій, як вже було згадано, говоритимемо про служіння і післанництво монашества.

Монахи і монахині, ми всі зібралися тут разом, щоб застановитися над питанням: у чому ж полягає служіння і післанництво богопосвяченого життя? На початку цієї Конференції хочу висловити декілька своїх думок на цю тему. Гадаю, що всі погодитесь зі мною, якщо скажу, що основним завданням життя кожного з нас є чинити Божу волю. Це – початок і кінець усього. Божа воля вже існує, ми лише маємо її пізнати. Для цього потрібні, звичайно, молитва, пошуки і час. Кожна особа, вступаючи у монастир, зобов'язується передовсім у всьому шукати і чинити Божу волю і себе цілковито віддати на служіння Богові. Коли ж настане слухна година, тоді Господь покличе людину до якогось конкретного служіння і діяльності. Саме тому на Сході від самого початку не було поділу на монастирі активні та контемплятивні. Цей поділ ми запозичили з Заходу. Монаше життя на своїх початках мало одну мету – спасіння душі. Монах шукав насамперед Царства Небесного. Що більше через піст, молитву він преображався, тобто позбувався «старого чоловіка», то більше у ньому проявлявся Божий образ. І лише тоді вже радше не сам монах, а Господь через нього, повною мірою виконував місію служіння для людей і для світу.

Тому мета богопосвяченого життя полягає не лише у зовнішній, яка б вона не була, діяльності, а насамперед у внутрішньому наближенні до Бога. І це – основне, все інше – другорядне. Про це говорить навіть тема Собору монашества, у контексті якого відбувається ця Конференція, що ми маємо стреміти до преображення у Господі. Попразденство свята Господнього Преображення, під час якого відбуватиметься Конференція, – що не є випадковістю, – має знову пригадати нам завдання нашого особистого преображення у Господі.

Тут хочу сказати також і те, що, поза сумнівом, кожний монастир і кожна богопосвячена спільнота має право сформувати свій особливий характер і стиль монашого життя, як ми кажемо – мати свою харизму. Тому є одні спільноти діяльні, інші – контемплятивні, і це є цілком нормально. Але я переконаний, що у всіх монастирях, незалежно від виду їхньої діяльності, молитва і аскеза (боротьба з пристрастями [гріхами]) мають бути основою їхнього життя.

Треба ще раз наголосити, що богопосвячена особа завжди шукає у своєму житті лише Бога. А, знайшовши Його, вона стає здатна дарувати Його і Його любов усім тим, хто зустрінеться на її життєвій дорозі. Тоді вона стає Божим образом, Його «живою іконою» тут, на землі. Також вона може пізнати, чого у тих чи тих обставинах очікує і потребує від неї Господь, якого саме роду служіння чи діяльності.

Господь покликав нас, щоби ми були Його істинними свідками. Сучасний світ є надзвичайно складний, і не лише у ньому є проблеми. Різноманітні труднощі існують й у Церкві. Не раз вони постають і у наших спільнотах. Ми нерідко є розгубленими, не знаємо, що і як маємо чинити. Коли подивимося на Христа, то побачимо, що Він завжди проповідував доступно і просто, бо ж однаково можна жити Євангелієм як за часів Ісуса Христа, так і тепер. Саме до цього завжди було покликане монашество – до радикального втілення Євангелія у життя. Тому нам не потрібно втікати від труднощів, які повсякчас виникають у нашому монашому житті. Навпаки, потрібно взяти свій хрест, тобто прийняти обставини свого життя, прийняти людей, які є навколо нас, у наших спільнотах і в світі, та вірити, що Господь саме на цьому місці послав нас бути свідками Його любові і прощення. Бо ж богопосвячене життя – це життя жертви, у якому моє «я» вмирає, а мене сповнює Христос. І саме тоді ми стаємо знаряддям, через яке Господь може діяти і здійснювати «місію». Хоч, як правило, Божа воля це те, чого ми найменше бажаємо у своєму монашому житті. Тому хочемо втекти від неї і від тих труднощів, що з нею приходять. Але коли ми бажаємо і шукаємо Бога, тоді ніщо і ніколи не заверне нас з дороги монашества, на яку покликав Господь. Як каже апостол Павло: «Я можу все в Тому, хто укріплює мене» (Фил. 4, 13), тобто у Христі.

До виступів на Конференції ми старалися запросити різних фахівців, щоб ґрунтовно висвітлити теми служіння та післанництва. Згідно з програмою, передовсім розглянемо, що означають слова: *служіння, апостолят, місія, післанництво*. Бо ж часто, вживаючи ці слова, ми й самі до кінця не розуміємо, що вони означають. Далі буде окреслено богословський та еклезіяльний виміри служіння бого-

посвяченого життя. Це допоможе нам зрозуміти богослов'я служіння богопосвяченого життя та вказати на його місце у Христовій Церкві. Тимчасом один із доповідачів зробить спробу показати особливість післанництва богопосвячених осіб у Церкві та пояснити, у чому вона полягає. Під час Конференції буде представлений історичний вимір післанництва богопосвячених осіб, щоб ми могли побачити, як богопосвячені особи протягом усієї історії Церкви виконували своє завдання. Виходячи з цього, ми також зможемо довідатися, які існують виклики для сучасного монашества. Бо ж розуміємо, що кожна епоха ставила перед монашеством ті чи ті питання. Матимемо нагоду почути з уст православного архиєрея думку про те, яку саме роль відіграє монашество у Православній Церкві. За «круглим столом» матимемо можливість почути особисті враження про діяльність богопосвячених осіб на давніх поселеннях (Північна та Південна Америки, Східна Європа) та свідчення з нових для нашої Церкви теренів (Східна Україна, пострадянські країни, Західна Європа). На Конференції матимемо унікальну нагоду почути про те, що наша Церква, а саме єпископи, священники та миряни, очікують від монашества. Перспективи соціального служіння богопосвячених осіб нам представлять сестри зі спільнот, члени яких працюють у різних ділянках соціальної сфери у різноманітних обставинах на всіх континентах земної кулі. Наприкінці Конференції підніматиметься питання і про мало знаний для всіх нас міжрелігійний вимір апостольського служіння. Після кожної доповіді всі ми зможемо поставити запитання доповідачеві, що є дуже важливе для поглиблення діалогу.

Ще однією з форм праці на Конференції буде праця у групах. На цих зустрічах матимемо можливість обговорити підняті у доповідях теми і проблеми. Там зможемо дискутувати, ділитися своїм досвідом, здобутками, невдачами і проблемами.

Маємо надію, що всі доповіді, які ми почуємо на цій Конференції, як також і праця у групах, допоможуть нам:

- пізнавати роль монашества у Церкві;
- зрозуміти, у чому полягає основне служіння богопосвячених осіб;
- пізнати місію монашества у Церкві;

- виявляти, як у сучасних обставинах найкраще можемо послужити Господу і Церкві;
- усвідомити, що богопосвячені особи покликані працювати саме у тих обставинах, в яких їх покликав Господь.

Ще раз сердечно вітаємо усіх учасників та гостей цієї Конференції. Сподіваємося, що Господь допоможе нам плідно попрацювати протягом цих декількох днів. Отож в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа й під покровом Пресвятої Богородиці та молитвами преподобних отців і матерів наших, розпочинаємо цю Конференцію монашества.

ЗМІСТ

Переднє слово	5
<i>єрм. Венедикт Алексійчук, студит</i> Привітальне слово на відкриття Конференції	8
<i>Єрм. Петро Баран, ЧНІ</i> Роздумування	14
<i>Сестра Наталія Мельник, ЗСПР</i> Представлення	17
<i>Владика Діонісій Ляхович</i> Богословський вимір служіння і післанництва монашого життя	23
<i>Отець доктор Кишиштоф Бурський, SSP</i> Еклезіяльний вимір апостольського служіння богопосвяченого життя	35
<i>Krzysztof Burski SSP II</i> Eklezjalny wymiar apostolskiej posługi i misji życia konsekrowanego	58
<i>Єрм. Леонтій Тумовський, студит</i> Суть апостольства богопосвячених осіб	80
<i>Єрм. Петро Баран, ЧНІ</i> Роздумування	92
<i>Єрм. Павло Ясиновський, ЧСВВ</i> Зародження і розвиток монашества на Сході та Заході у III-XIII стт.	96
<i>Отець доктор Давид Назар, ПІ</i> Логіка Ісусової любови	117
<i>Архiepиcкoп Авгyстин Маркeвич</i> Роль і завдання монашества у Православній Церкві	127
Доповіді, що прозвучали під час засідань круглого столу «ВИКЛИКИ СУЧАСНОГО СВІТУ»	
<i>I сесія: Досвід богопосвячених осіб на давніх поселеннях (Бразилія, Аргентина, Канада, США, Польща, Хорватія, Португалія)</i>	
<i>Сестра Розалія Парацук, СНДМ</i> Служіння Сестер СНДМ у Бразилії й Аргентині	137

<i>Сестра Марта Цимбала, ЧСВВ</i>	
Місія і служіння сестер василіянок в аргентинській епархії Покрови Матері Божої	140
Єрм. Ярослав Дибка, ЧНІ	
Місія українських редемптористів у Канаді	144
<i>Сестра Юлія Нагорняк, ЧСВВ</i>	
Сестри Чину Святого Василя Великого Провінції Христа Чоловіколюбця (1911-2007)	148
<i>Сестра Софія Лебедович, СНДМ</i>	
Досвід богопосвячених осіб на давніх поселеннях	152
<i>Сестра Анастасія Пітка, ЧСВВ</i>	
Служіння сестер василіянок у Хорватії	168
<i>Єрм. Йосафат Коваль, ЧСВВ</i>	
УГКЦ у Лісабоні (Португалія)	175
<i>II сесія: Досвід богопосвячених осіб на теренах Східної України, пострадянських країн, Західної Європи</i>	
<i>Сестра Януарія Ісик, ЧСВВ</i>	
Служіння у Києві	181
<i>Сестра Магдаліна Витвицька, ЧСВВ</i>	
Служіння у Житомирі	183
<i>Сестра Павла Дубасюк, ЗС св. Йосифа ОПДМ</i>	
Служіння у Сибіру	187
<i>Сестра Вікторія Чекан, студитка</i>	
Служіння у Білорусі	192
<i>Сестра Анастасія Балінська, СНДМ</i>	
Служіння у Казахстані	197
<i>Єрм. Петро Баран, ЧНІ</i>	
Роздумування (третій день)	200
<i>Владика Богдан Дзюрах</i>	
Очікування Церкви щодо місійної діяльності та апостольства монаших осіб	204
<i>Пан Богдан Трояновський</i>	
Яким хотіли би бачити монашество миряни?	210
<i>Сестра Любов Старжинська, СНДМ</i>	
Представлення: Перспективи соціального служіння-І	224

Сестра Анна Лях, МС
Перспективи соціального служіння-II 231

Пан Ігор Захара
Міжрелігійний вимір апостольського служіння 242

Владика Ігор Возьняк, архієпископ Львівський
Слово до чернецтва у день закінчення Конференції 253

Науково-популярне видання

Преображення у Господі
Матеріяли Конференції монашества УГКЦ
«Служіння і післанництво», 2007

Літературний редактор

Мирослава Лемик

Художній редактор

Мар'яна Пелех

Верстка

Юрій Пелех

Підписано до друку 28.06.08. Формат 60x84/16.

Папір офс. Офс. друк. Ум.-друк. арк. 15,1.

Ум. фарбовідб. 15,5. Обл.-вид. арк. 8,2.

ТзОВ Видавництво «Свічадо»

(Свідоцтво серії ДК №1651 від 15.01.2001)

79008, м. Львів, а/с 808, вул. Винниченка, 22.

Тел.: (032) 274-23-09, тел./факс: (032) 297-16-33

e-mail: post@svichado.com, url: www.svichado.com

20–24 серпня 2007 р. у Львові відбулася
третя Конференція монашества УГКЦ «Служіння і післанництво».
Вона була присвячена завданню і сенсу монашого служіння
в Україні та на поселеннях, а також історичній ретроспективі
розвитку чернецтва у східній і західній Церкві.

ISBN 978-966-395-201-7

9 789663 952017